

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 90

Číslo: 21

23. května 2010

Cena: 7 Kč

ROZJÍMÁNÍ NAD TEXTEM SVATODUŠNÍ PÍSNĚ „PŘIJĎ, Ó DUCHU PŘESVATÝ“

Svatodušní píseň „Přijď, ó Duchu přesvatý“, kterou máme ve Zpěvníku pod číslem 261, je starobylým církevním zpěvem, původně latinskou sekvencí – mešním zpěvem asi ze 13. století. Zpíváme ji v době svatodušních svátků, ale současně je zařazována do obřadu svátosti biřmování, kněžského svěcení i biskupské ordinace.

V textu písně, respektive v českém překladu se vyskytují biblické metafor, ale též výrazy z prostředí křesťanské mystiky jako „paprsek světla z nebe“, „světlo srdcí“, „nejsladší host duše“, „zavlažení vyprahlé duše“. Ve středověkém spise O následování Krista je uvedena modlitba, která připomíná mystické vyjadřování v této písni: „Věčné světlo, které převyšuješ všechna stvořená světélka, prosvěť svými blesky z výšin hlubiny mého srdce! Očisti, potěš, osvět a oživ mého ducha se všemi jeho mohutnostmi, abych jásavým vzletem přilnul k tobě.“

První sloka písně začíná prosbou „Přijď, Duchu svatý“ (přesvatý) – latinsky Veni Sancte Spiritus. Jedná se o modlitbu, vyzývání Ducha (L 11,13).

Ve druhé sloce je Duch označován jako „dárcé darů přemnohých“. V 1. epistole Korintským je řečeno, že jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch (1 K 12,4; srov. též 1 K 14,12).

Dary Ducha jsou míněny jako specifické schopnosti věřících sloužící k budování církve. V tradici se hovoří o sedmi darech (viz 9. sloka). Současně jsou za tři nejvyšší dary považovány víra (1 K 12,9), naděje (Ř 15,3) a láska (Ř 15,30; Ř 5,5; Ko 1,8).

Ve třetí sloce je Duch oslovován jako Těšitel. Ježíš nazývá v Janově evangeliu Ducha svatého Utěšitelem (J 15,26; 16,7).

Ve čtvrté sloce je prosba, aby Duch posílil v tísní (srov. 1 Te 1,6: „Uprostřed mnohé tísně jste přijali slovo víry v radosti Ducha svatého.“)

V páté sloce prosba o naplnění Duchem odkazuje na Sk 2,4: „všichni byli naplnění Duchem svatým“. Učedníci byli naplnění Duchem (Sk 13,52) a podobně je to řečeno i o apoštolu Pavlovi (Sk 13,9).

V šesté a sedmé sloce je vyjádřena naděje, že lidská hříšnost může být uzdravována, proměňována a posvěcována Duchem.

V osmé sloce je v latinském textu „Pohni tím, co ztuhlo, zahřej to, co zmrzlo.“ V českém překladu se vyskytuje obraz kamenného srdce. O kamenném srdci se hovoří u proroka Ezechiele: „A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstraním z vašeho těla srdce ka-

110. zasedání ústřední rady se konalo v Husinci (na snímku návštěva areálu Husova domu)

menné a dám vám srdce z masa“ (Ez 36,26).

V deváté sloce se hovoří o sedmi darech Ducha svatého. Jde o tradiční shrnutí, které nacházíme v patristické a středověké katechezi. Církevní otec Augustín ve výkladu listu Galatským ve 2. kapitole zkombinoval biblická místa Př 9,1 a Iz 11,2-3 a došel takto k sedmeru působení Ducha svatého. Cyril Jeruzalémský zlatý sedmiramenný svícen se sedmi lampami ve starozákonním chrámu alegoricky

vykládal jako sedm darů Ducha (srov. Zj 4,5). Výčet sedmi darů Ducha nacházíme např. i v katechetickém spise „Jádro učení křesťanského“ Mistra Jana Husa (moudrost, rozum, rada, síla, umění, dobrotivost a bázeň).

V desáté sloce se vyskytuje slovo „ctnost“. Duch jako Boží blízkost a působení se netýká jen vnitřního prožitku – srdce, nitra, duše, ale jednání a celého života.

To je vyjádřeno výrazem ctnost (řec.

areté, lat. virtus). Tento výraz známý v antické filosofii například u Sokrata jako morálně správné jednání nacházíme i v Bibli (Fp 4,8 a 2 Pt 1,5): „Proto také vynaložte všecku snahu na to, abyste ke své víře připojili ctnost, k ctnosti poznání.“ Ctnost v biblickém smyslu je vytrvalou a pevnou schopností konat dobro. K této vytrvalosti je nezbytná posila a pomoc Ducha svatého (Ř 8,9), jak o něho prosíme ve známé svatodušní písni.

Tomáš Butta

Ze 110. zasedání ústřední rady

110. zasedání ústřední rady se konalo minulou sobotu v Husinci u Prachatic a jeho součástí byla i návštěva areálu Husova domu.

Pobožností na text Ju 20-21 zahájil bratr patriarcha.

Hned na začátku jednání se ukázalo, že je přítomno pouze 7 členů ústřední rady.

Protože zástupce plzeňské diecéze bratr Karel Denk podal rezignaci na členství v ústřední radě, jednalo nejprve prezidium ústřední rady, které jeho rezignaci přijalo a konstatovalo, že ústřední rada má v současné době pouze 13 členů a jednání je tedy usnášenischopné.

Po schválení zápisu a programu ústřední rada uložila tajemníkovi, aby do příštího zasedání vypracoval přehled účasti jednotlivých členů ústřední rady za poslední dva roky.

Jednání pak pokračovalo ideovým referátem, který vedl bratr patriarcha Tomáš Butta. Ústřední rada mj. vzala na vědomí přehled činnosti bratra patriarchy a dopis bratra patriarchy odstupujícímu pražskému arcibiskupovi M. Vlkovi. Vzala též na vědomí rozpracování projektu „Odkaz reformace v našich zemích“, který schválila biskupská rada 14. května.

Do skupiny odborných spolupracovníků byli navrženi: prof. dr. J. B. Lášek, dr. B. Kaňák, dr. J. Rokyta, dr. J. Hrdlička, dr. R. Hobza, dr. B. Kobrle, dr. J. Kobrová, Mgr. M. Sladkovský,

Mgr. J. Krško, Mgr. M. Skočdopole, Mgr. V. Křesina, Mgr. B. Bělunek a dr. J. Prášek.

V organizačně-právním referátu, který vedla finanční zpravodajka ing. Miroslava Studenovská, ústřední rada projednala stížnost delegátů náboženské obce Praha 2-Vyšehrad a Praha 4-Podolí a předala k posouzení právní kanceláři „Oswald“.

Na zasedání byli pozváni paní místostarostka města Husinec, paní radní a pan ředitel základní školy Mistra Jana Husa. Členové ústřední rady za jejich doprovodu navštívili Husův rodný dům a prohlédli si současnou expozici a celý areál.

V následujícím jednání byla všemi přítomnými členy ústřední rady schválena smlouva s městem Husinec o pronájmu Památníku Mistra Jana Husa.

Zástupci města Husinec požádali, aby se zástupci naší církve během měsíce června zúčastnili besedy s obyvateli Husince, kde by měli prezentovat naši církev i záměr obnovy areálu Husova domu.

Ústřední rada rozhodla, že se besedy zúčastní bratr patriarcha Tomáš Butta, plzeňský biskup Michael Moc, finanční zpravodajka Miroslava Studenovská a tajemník ústřední rady Karel Potoček.

Jednání pak pokračovalo osobním referátem v neveřejné části.

(red)

LÁSKA NIKDY NEDEVALVUJE

Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo.

J 14,23

Uplynulé neděle po Velikonocích nám připomněly svátek seslání Ducha svatého. V něm se naplní slovo žalmistovo: „Hospodin dal poznat svoji spásu, zjevil před očima pronárodů svoji spravedlnost, na své milosrdenství se rozpomenul, na svou věrnost domu Izraele.“ Tato slova nechť nám též připomenou, že náš Bůh není žádný krutovládce, ale že je to Bůh spravedlnosti, milosrdenství a naší osobní spásy. Tu nám daruje prostřednictvím oběti Ježíše Krista na kříži. Náš Bůh je Bohem lásky a na to také nelze zapomenout. Láске nás učí trpělivě celý náš život. Láska není podobná penězům, protože nikdy nedevaluje. Čeho všeho se může a někdy i musí člověk vzdát ve svém životě, ale jestli by se měl vzdát lásky, vzdal by se také života, jeho prapodstaty. Darem nebes je pro nás, lidi, láska Boží. Ta jediná nám může pomoci překlenout v životě vše těžké, složité, bolestné a lidsky neúnosné.

Vždyť si jenom stačí vzpomenout, že všichni jsme byli obdarováni Ježíšem Kristem dobrým darem - láskou. A

každé takové dokonalé obdarování je shůry, sestupuje od Otce nebeských světél. U něho není proměny, ani střídaní světla a stínu. V Písmu se praví: „Z jeho rozhodnutí jsme se zrodili slovem pravdy, abychom byli jakoby první sklízní jeho stvoření.“ Také o tom píše apoštol Jakub ve své epistole a vyzývá nás, abychom byli rychlí k naslouchání, ale pomalí k mluvení a pomalí také ke hněvu, vždyť lidským hněvem spravedlnost Boží neprosadí. Konstatováním této životní moudrosti se slova Písma svatého stávají vysoce aktuálními i v naší současné době. Být pomalí k mluvení je upozorněním, že slovo má mít také svou hodnotu a váhu. Pakliže nemá být dobré a laskavé, oblažující duši bolavou, jestliže nemá hojit rány a tišit bolest a nemá být balzámem na bolesti, tak raději ať nevyjde z našich úst. A už vůbec ne takové slovo, které bychom vyřkli v hněvu. Hněv není dobrý rádce, proto se ho máme podle rady apoštola Jakuba stranit. On totiž spálí i ta nejkrásnější přátelství, rozbije rodiny, znetvoří lidské vztahy. To však, co udělá se společenstvím lidí, je škoda, kterou už nikdy nikdo ničím nenahradí. A proto, právě proto, máme být

všichni, bez výjimky, pomalí k hněvu. Vždyť lidským hněvem spravedlnost Boží a ani tu lidskou neprosadí. Jak praví Jakub ve své epistole a volá nás k odpovědnosti za společenství, které tvoříme svou přítomností. Dejme se tedy vést jeho laskavými a také moudrými slovy: „A proto odstraňte veškerou špínu a přemíru špatnosti a v tichosti přijměte zaseté slovo, které má moc spasit vaše duše.“

Slovo Boží má moc očistit naše duše od všeho balastu a dát vyniknout lásce, pro kterou jsme byli zrozeni na tento svět, abychom v lásce žili a přijímali se s láskou navzájem. Bez ohledu na naše početné nedokonalosti, lidské chybování a nedostatky. Náš Bůh je Bohem laskavým a měli bychom mít ambice se od něj této laskavosti a dobrotě učít.

Je máj - lásky čas a láska by měla být i naší lidskou ozdobou. Nechť tedy nás láska zdobí jako ten nejkrásnější a nejvzácnější diadém.

A to nejen v květnu, v měsíci, který naši básníci nazvali májem, ale každý den našeho žití. Láске vytvářejme prostor a tam, kde jej vytvoříme, nebude mít prostor ani šanci usídlit se hřích, ale Boží spravedlnost bude mít své nezastupitelné místo.

Alica Klimová, farářka Sázava

Ježíš tě miluje

Až příště budeš mít pocit, že s tebou Bůh nic nesvede, vzpomeň si, že:

- * Abraham byl příliš starý...
- * Sára byla neplodná...
- * Izák byl přehnaně důvěřivý...
- * Jákob byl úskočný...
- * Lea byla ošklivá...
- * Josef Egyptský prožil těžkou šikanu od svých bratrů...
- * Mojžíš měl trauma z dětství a byl agresivní...
- * Gedeon měl strach a chtěl utéct...
- * Rachab byla prostitutka...
- * Jeremiáš a Timotej byli příliš mladí...
- * David měl na kontě cizoložství a úkladnou vraždu...
- * Jonáš utekl před Hospodinem...
- * Noemi byla vdova...
- * Jób přišel o rodinu i o majetek a trpěl depresí...
- * Jan Křtitel byl bezdomovec a pojídal hmyz...
- * Marie občas nechápala, jak to Pán Bůh myslel...
- * Ježíš v pubertě utekl rodičům a ještě se divil, co mají za problém...
- * Učedníci usínali při modlitbě...
- * Petr se vytahoval a pak zapřel Krista...
- * Marta byla workoholička...
- * Její sestra Marie zas nebyla zrovna akční žena...
- * Marie Magdaléna byla prostitutka, a ještě k tomu posedlá...
- * Samařská žena byla několikrát rozvedená a žila "na hromádce"...
- * Zacheus byl malý a zakomplexovaný a živil se daňovými podvody...
- * Pavel byl cholerik a občas si neviděl do úst...
- * Timoteus míval žaludeční potíže...
- * První byl s Ježíšem v nebi lotr po pravici...

**TAK SE NELEKNI, ŽE PÁN POČÍTÁ I S TEBOU!
I KVŮLI TOBĚ VSTAL Z MRTVÝCH!**

(přetištěno z Vršovického Hlasatele 04/2010)

Z kazatelského plánu

HOD BOŽÍ SVATODUŠNÍ - VYLÍTÍ DUCHA SVATÉHO

"Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo."

(J 14,23)

První čtení Písma: Mdr 1,7; Ž 68,2

Tužby:

2. Za dary Ducha svatého, za dar moudrosti a rozumnosti, rady a síly, umění, zbožnosti a svatě bázně, modleme se k Hospodinu.
3. Aby nás všechny naši únavy zbavil a z malověrnosti Duchem svatým obživil, modleme se k Hospodinu.

Modlitba

Pane, naše spáso! Ve své dobrotě máš péči o poníženého. Jsi tím, jenž nás zachraňuje. Výcházíš nás z tenat smrti. Den ze dne za nás nosíš břímě. Jsi naše spása. (Srv. Ž 68)

Od Boha nám posíláš Přímiluvce, Ducha Pravdy, abychom rozuměli tvému Slovu a tvé Slovo proměnili v čin. Proto tě prosíme: Promlouvej k nám a dej, ať tvým slovům v Duchu svatém dobře rozumíme. Mluv k nám neustále, Pane Ježíši, který na věky žiješ a kraluješ s nebeským Otcem v moci Ducha svatého. Amen.

Druhé čtení Písma: Sk 2,1-11

Evangelium: J 14,23-31

Čtení Písma k obětování: Ž 68,29b

Čtení Písma k požehnání: Sk 2,2.4a.6.11b-12

Vhodné písně: 261, 263 nebo 268, 267

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ - MILOSRDNÝ SAMARAŇAN 2

Následující kapitoly nepřináší vyčerpávající výklady podobností, ale spíše vysvětlující poznámky, zajímavosti z biblických reálií a motivaci k zamyšlení nad vzkazy Pána Ježíše do naší současnosti.

Další postavou, která má zraněného člověka, je levita. Byl to kněžský pomocník, chrámový pracovník. Také on se podíval na nešťastníka, a také on odešel. Proč asi? Možná, že slyšel o zvyklostech loupežníků. Jeden z nich mohl klidně hrát roli zraněného. Když se nad obětí sklonil nic netušící poutník, mohli se z úkrytu vyřítit další lupiči. Snad toho se levita bál. Možná, že by byl rád pomohl, ale riziko bylo příliš velké.

Nakonec se oloupeného ubožáka ujal Samařan. Pohnut soucitem ošetřil jeho rány olejem a vínem, obvázal mu je, posadil jej na svého mezka, zavezl do hostince a tam se o něj staral. A ještě hostinskému zaplatil, aby o něj pečoval po dobu, než se sem vrátí. Že to bylo obdivuhodné jednání, je zřejmé z toho, že to byl Samařan. Neprátele mezi Židy a Samařany trvalo nějakých 450 let. Jak k tomu sváru došlo? Roku 722 př. Kr. bylo zničeno severní království pádem hlavního města Samař. Obyvatelé byli deportováni do Asýrie a na jejich místo byli přivezeni cizinci. Ale nelze deportovat celý národ. Ti, co zůstali, se časem smísili s pohanskými cizinci. Tak ztratili původní obyvatelé svou rasovou a náboženskou čistotu. To bylo v očích jižních Židů zcela neodpuštělné. Přibližně o 140 let později podobný osud stihl jižní judské království. Jeruzalém byl dobyt roku 587/6 a obyvatelé ve dvou deportacích (roku 597 a 587 př. Kr.) odvezeni do zajetí babylónského. Ale tito Židé si i v Babylóně zachovali svou národnost a své náboženství. V letech 538-432 se postupně vraceli do vlasti. Začali znovu stavět pobožené město, jeho hradby a chrám. Jejich soukmenovci z bývalého severního království jim okamžitě nabídli svou

pomoc. Ale dostalo se jim opovrhlivého odmítnutí, protože svými sňatky s modloslužebnými cizinkami ztratili své právo na to být považováni za čisté Židy. Přirozeně se hluboce urazili a od toho času mezi Židy a Samařany vládlo kruté nepřátelství.

Také Pán Ježíš kreslí ve svém podobství Samařana. Ale je otázka, jestli šlo vskutku o Samařana ve smyslu nečisté rasy. Je pravděpodobnější, že slovo „Samařan“ je tu hanlivou přezdívkou, kterou Židé užívali pro přestupníky Zákona a pro odpadlíky od ortodoxního židovského náboženství. Nálepku „Samařana“ dali jednou i Pánu Ježíši: „Neřekli jsme správně, že jsi Samařan a jsi posedlý zlým duchem?“ (J 8,48) O takového člověka – nedostatečně pravověrného – asi šlo v podobství. Svědčí o tom i fakt, že cestoval z Jeruzaléma do Jericha. Kde by se tu vzal opravdový Samařan? A dokonce tu cestu konával pravidelně, když jej zjevně hostinský znal. Mohl to být obchodní cestující, Žid, ale špatný Žid, věřící, ale ne dost věřící. Pro pravověrné Židy to byl člověk podezřelý.

VZKAZY PÁNA JEŽÍŠE

Pohledme na jednotlivé postavy a uvažujme, co nám chtěl Pán Ježíš svým podobstvím říci.

Pro kněze, který kráčel do Jeruzaléma, znamenal chrámový rituál víc než skutek lásky. Církev se může honosit důstojností svých obřadů, ale pokud nepomůže trpícím, je to mrtvá církev. Podle Pána Ježíše máme povinnost pomoci i tehdy, kdy se náš bližní dostal do neštěstí vlastní vinou. Pán Bůh odpovídá na naše prosebné volání i tenkrát, když jsme si trápení zavinili svou hloupostí nebo dokonce vlastním

Hlavním pramenem je publikace Williama Barclaye „And Jesus said“ 1. vyd. 1952, reprint 1970, a „The Gospel of Matthew“ (2. díl, Edinburgh, 1. vyd. 1957, rev. vyd. 1975, reprint 1979, 1983, 1985, 1986).

hříchem. Tak máme jednat i my – jako Pán Bůh. Levita nechtěl nic riskovat, aby se sám nedostal do nesnázi. „Raději se do toho nebudu plést,“ říkáme. Opravdový křesťan by měl pomoc bližnímu cenit výš než svoje riziko. A Samařan? Ať už to byl „rasově nečistý“ člověk nebo jenom Žid podezřelý z nedostatečné náboženské horlivosti, fakt je, že měl vřelé srdce oproti těm dvěma, kteří možná litovali ubožáka, ale spěchali nevšimavě do Jeruzaléma, aby tu přednostně splnili své chrámové povinnosti. Někdy nevěrec předčí svou láskyplnou pomocí toho, kdo vysedává v kostele každou neděli.

A nakonec zákoníkova otázka: „A kdo je můj bližní?“ Pro Židy byl bližním Žid. Ale pohan – to žádný bližní nebyl. Je to patrné např. z předpisů pro sobotu: Jestliže se ve sváteční den, tj. v sobotu zřítíla zeď na člověka, předpis ukládá odstranit ji tak dalece, aby se ukázalo, jestli je ten zraněný Žid anebo pohan. Když to byl Žid, směl být zachráněn. Když to byl pohan, musel být ponechán svému utrpení až do všedního dne – pak už bylo dovoleno vysvobodit jej ze sutin.

Do jisté míry i my dáváme přednost těm, kdo jsou nám nejbližší. Apoštol Pavel píše ve svém listě křesťanským sborům do Galacie: „Čiňte dobře všem, nejméně však těm, kdo patří do rodiny víry!“ (Ga 6,10) Je to přirozené. Ale Pán Ježíš svým podobstvím upozorňuje na jiná, vyšší měřítka při posuzování lidí – a to nejen těch, kdo jsou v nouzi, ale i těch, kdo by jim měli pomoci: „Bližním je ten, který prokázal milosrdenství.“ I my jedněme podobně!

Podle Williama Barclaye připravila Jiřina Kubíková

Nad Písmem

“POKOJ VÁM ZANECHÁVÁM...”

Evangelium Hodu Božího svatodušního nám předkládá nádherná Ježíšova slova, která se nás musí hluboce dotýkat. Ježíš těší své učedníky, pro které nadchází těžká hodina loučení a odloučení od něho.

Hovoří o Přímiluvci, Duchu svatém, kterého jim Otec pošle a bude jejich vůdcem. Ten je také všemu naučí, aby pochopili Boží tajemství, a povede je k obrácení. A k příslibu Ducha svatého připojuje dar pokoje: „Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám, ne jako dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí!“

Tímto pokojem není nic jiného než samotný Ježíš. Proto je Ježíšův pokoj jiný než ten, který nám nabízí svět. Je to osoba, věčný život, láska. Je to mnohem vzácnější pokoj, ať už pro časnost, nebo pro věčnost. Tento pokoj není nějaké extatické vytržení, ale nová odvaha žít lásku, vždyť každý člověk je Ježíšovým bratrem nebo sestrou. V každém se ukrývá božské jádro. Ježíš nás učí, že Boha lze nalézt v člověku a že se všechna proklamovaná láska k Bohu stane prázdnou frází, neprojeví-li se v konkrétní lásce k bližnímu. Je to poselství, které nemůže nechat člověka klidným, protože vy-

kupitel Ježíš touží otevřít naše oči, abychom oproštěni od nesmyslnosti poznali smysl svého života.

Otevřít bránu lidského srdce Pánovu pokoji je velice těžké. Znamená to rozlomení okovů našeho Já. V duši nejprve dojde k hroznému zemětřesení. Je vůbec možné přijímat sebe, svoje bližní se všim, co mi vadí? Denně přece podstupujeme zápas o život Lásky a mnohdy se nám nedaří vyhrávat, protože Zlý vítězí. Neustále hledáme lásku v těle, kde ji najít nemůžeme. Vydáváme se na nekonečný hon za tím, co nelze najít – za jediným člověkem nebo jedinou okolností skrývajícím klíč k nebi. Ale nebe je v nás. Vůbec nesouvisí s životem nebo myšlenkami někoho jiného. Souvisí s tím, co si myslíme my sami pod vedením Ducha sv. Je tedy zřejmé, že čím více času strávíme s Duchem svatým, tím větší bude naše schopnost směřovat k lásce. Říká se, že pět minut s modlitbou nebo meditací každé ráno zajistí dohled Ducha sv. na naše myšlenky. Jestliže Ježíš říká: „Ale Přímiluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl“ – upozorňuje na to, co potřebu-

J 14,23-31

jeme pro „božský“ život, pro tajemné poznání pravdy, ale také pro poznání lidské věrolomnosti, na kterou musíme být připraveni.

Ve škole Ducha svatého se naučíme trpělivosti, snášenlivosti, oduštění a hluboké pokoře vůči Bohu a všemu tvorstvu. To už není jen sladký sentiment kýčovitě pohlednice. Je to radikální rozhodnutí o jiném způsobu existence. Je to duševní přitakání životu, který je sice v naprostém rozporu s myšlením světa, ale je to život pravý. Život, který se zde na zemi začíná a v Bohu své naplnění má.

Lenka Palčovičová

**Pane Ježíši,
jen v tobě nachází
naše ustrašené srdce
svůj odpočinek.
Ty jsi pravý pokoj,
který nám svět se všemi svými
malichernostmi nemůže dát.
Dej, ať nespolehneme
na své vlastní síly,
ale na moc tvého Ducha,
který v nás přebývá.
Dej nám svou lásku
a pravou starostlivost,
aby všichni u nás mohli najít
útěchu a posilu.**

PRÁCE DUCHOVNÍCH S ODSOUZENÝMI

V sídle Úřadu ústřední rady Církve československé husitské se 16. dubna konala konference na téma „Práce duchovních s odsouzenými“. Hlavním přednášejícím byl bratr Mgr. Aleš Jaluška, farář v Lomnici nad Popelkou, který zároveň již 20 let působí jako vězeňský kaplan ve věznicích v Valdčicích. Konference se zúčastnilo 22 přihlášených, většinou z řad duchovních naší církve, ale i ze zainteresované veřejnosti.

Z první přednášky bratra Jalušky jsme se dozvěděli užitečné informace z vězeňského oboru. Například jaké jsou druhy vazeb a věznic i jaké bývají typy odsouzených a jak mohou prožívat odnětí svobody. A jak by se měl nebo neměl chovat kaplan docházející do věznic - vše bohatě doloženo příklady z praktického výkonu služby vězeňského kaplana. Dále v jakých oblastech by se mohli duchovní podílet na práci s odsouzenými. Chce-li se někdo stát vězeňským kaplanem, je nejlepší obrátit se na Vězeňskou duchovenenskou péči (www.vdpcr.eu). Velmi užiteční mohou být duchovní zvláště při práci s rodinami odsouzených či po propuštění odsouzených z výkonu trestu. Rovněž můžete nabídnout věznicím spolupráci formou vol-

nočasových aktivit pro odsouzené. Pro jakoukoli činnost, kterou byste chtěli v této oblasti uskutečnit, je velmi důležité vaše odpovědné rozhodnutí. Než se budete rozhodovat, snažte se o tématu i praxi dozvědět co nevíce. Rozvažte, co by této vaší roli řeklo vaše nejbližší okolí, jaké jsou vaše osobní možnosti a schopnosti tento náročný úkol vykonávat. Druhá přednáška se týkala tzv. „somráctví“. Jak přistupovat k lidem, kteří přijdou za námi na faru, do sboru nebo jinam, a žádají pomoc? Jak rozeznat, jedná-li se opravdu o potřebné nebo o podvodníky? „Nikdy nemáme stoprocentní jistotu, že jsme příchozího odhadli správně,“ říká bratr Jaluška. Měli bychom si dávat pozor, zda k nám dotyčný zadatel nechodí opakovaně či zda nechodí lidé stále se stejným příběhem. Velkou chybou je rozdávat hotové peníze. Rozhodneme-li se příchozímu pomoci, lépe uděláme, věnujeme-li hladovému jídlu nebo za finanční podporu požadujeme odvést nějakou práci. Nebo jej můžeme pozvat na jídlo do restaurace (samozřejmě bez alkoholu) či pomoci nakoupit potřeby pro dítě. Podvodníci většinou takovou nabídku nepřijmou. Měli bychom

mítv mobilním telefonem uložen kontakt na poskytovatele sociálních služeb v okolí, abychom na ně mohli potřebné odkázat. Také bychom měli mít telefonní číslo na nejbližší policejní služebnu a nebát se tam zavolat, citili-li bychom se příchozím jakkoli ohrožení. Zrovna tak se v případě ohrožení nebát použít ke své obraně přiměřené násilí. Obranné prostředky bychom měli mít pro jistotu předem promyšlené a nacvičené. V každém případě máme právo říkat „ne“ a hájit si své soukromí a bezpečí, tedy rozhodně nepouštět nezvané příchozí do domu.

Poslední část konference se týkala alternativních trestů a spolupráce s odsouzenými k veřejně prospěšným pracím. O této problematice můžete podrobnější informace získat na webových stránkách naší církve v sekci zpráv ze sociálního odboru. Myslím, že celá konference byla přínosem pro všechny zúčastněné, a na příští rok plánuji její pokračování. Konference „Práce duchovních s odsouzenými“ byla pořádána sociálním odborem.

Mgr. Lenka Nováková,
referentka sociálního odboru
úřadu ústřední rady

NOVÁ PUBLIKACE

Katedra bibliistiky na Husitské teologické fakultě UK Praha vydala soubor studií učitelů katedry a profesorů HTF s názvem Otevřené dveře. Příspěvky směřované jak ke studentům bohosloví, tak k široké veřejnosti zájemců o bibliistiku ze Starého i Nového zákona, jsou věnovány prof. Zdravému, dlouholetému učiteli na HTF a bývalému vedoucímu katedry bibliistiky. Spektrum příspěvků je široké: O ruské bibliistice (prof. Lášek), Jesus und Sokrates (prof. Kučera), Biblicko teologické aspekty duchovní péče (prof. Liguš), O prof. Mánkovi (prof. Sázava), Reflexe vzkříšení novozákonníky CČSH (dr. Tonzarová), Antický román a apokryfní skutky apoštolů (dr. Lukeš), Paul in the

Acts of Paul (dr. Lukeš), Chrám v eschatologické perspektivě (dr. Vymětalová), Novozákonní kánon (dr. Bravená), Starozákonní spiritualita (dr. Šandera), Literární kritika knihy Rút (Mgr. Šnorková), O Menofo (dr. Roubalová), Jeruzalém (dr. Melmuk), Kubáčovo "Zprubování víry" a reflexe Jóba (dr. Beneš - editor sborníku).

Brožovaná kniha formátu A5 no 300 stranách stojí 200 Kč (pro studenty 150 Kč) a je k mání v knihkupectví Kalich, na HTF UK (knihovna a katedra bibliistiky) a v prodejně Blahoslav.

Jiří Beneš
vedoucí katedry bibliistiky na HTF UK Praha

Predstavenie novej knihy

Dňa 29. apríla 2010 sa uskutočnilo v priestoroch Nadácie Polis v Žiline slávnostné predstavenie knihy o dánskom kresťanskom mysliteľovi S. Kierkegaardovi s názvom: Kierkegaardovo zrkadlo pre súčasnosť. Kniha vyšla v spolupráci Torontskej univerzity a Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Kniha obsahuje 25 štúdií v slovenskom a českom jazyku, ktoré pripravili bádatelia zo 16 štátov. Na slávnosti okrem iných boli účastní zástupcovia veľvyslanectiev: Dánska, Nórska, Nemecka a USA. Kniha je venovaná Prof. Zdenke Gadušovej.

Roman Králík

Na fotografii (Luba Bechného):
Hlavný editor Doc. Dr. Roman Králík, ThD. (absolvent HTF UK) a Chargé d'Affaires USA pán Keith Eddins.

ODBOJOVÁ ČINNOST A PERZEKUCE...

Pokračování z minulého čísla
Víme, že kříž s kalichem doprovázel na poslední cestě i Jaroslava Šulce, Ladislava Bobka, Antonína Mrvíka, Miloslava Štěpánka či Jaroslava Šimůnka.

Cesta zmiňovaného vojenského duchovního Karla V. Víta k našim letcům do Velké Británie vedla přes náboženské obce Slaný, Vínov u Prahy a Praha-Malá Strana, ve kterých sloužil v letech 1932-1939. Vojenskou kariéru zahájil v červenci 1938, kdy složil zkoušku na důstojníka duchovní služby v záloze. V prosinci 1939 opustil ČSR a přes Dánsko se dostal do Francie, kde byl zařazen jako duchovní u 1. divize se zvláštním úkolem v Paříži. V červenci 1940 se dostal do Velké Británie, kde nejprve sloužil jako osvětový důstojník. V únoru 1941 byl přidělen k čs. letectvu jako duchovní. Od 5. května 1945 působil jako člen likvidační komise letectva v Londýně. V dubnu 1946 byl odvelen do Československa na MNO. Téhož roku dosáhl hodnosti štábního kapitána. V roce 1947 zastával post šéfredaktora listu CČS(H) Český zápas. V roce 1948 byl církví vyslán do Spojených států amerických, aby zde působil v duchovní službě pro náboženské obce CČS(H). Jeho legální pobyt se nakonec proměnil v emigraci. V únoru 1951 se Karel V. Vít podílel na konání slavnostní vzpomínkové bohoslužby na T. G. Masaryka. Obřad se konal v brooklynském unitářském Chrámu Spasitele a z úst reverenda Johna Lathropa a Karla V. Víta zde zazněla i Farského liturgie.

V zahraničním odboji byl rovněž činný profesor dr. František Maria Hník. V den prvního výročí smrti prezidenta Masaryka odjel jako profesor křesťanské sociologie na pozvání do Oxfordu. Na Manchester College setr-

val až do 1. září 1941. Bezprostředně po svém příjezdu do Anglie navázal styky s představiteli anglikánské církve i církví evangelických a díky jejich ochotě mohl v jejich kostelech konat četné bohoslužby a přednášky o Československu. Po návratu prezidenta Beneše z Ameriky v srpnu 1939 se dal plně k dispozici vedení zahraničního odboje. S jeho vědomím rozvinul v církevních i univerzitních kruzích rozsáhlou propagační činnost, při níž informoval o stoupajícím nacistickém útlaku v protektorátu. V této souvislosti od prosince 1939 až do konce války redigoval časopis The Spirit of Czechoslovakia (Duch Československa). Když se v Londýně v červenci 1940 ustavila československá exilová vláda - k uznání Velkou Británií a USA došlo až o rok později - byl povolán na ministerstvo zahraničních věcí a pověřen řízením oddělení pro kulturní styky. V této funkci setrval až do března 1945. Z podnětu dr. Hníka byla k 6. červenci 1940 na památné půdě Westminsterského opatství založena Anglo-Czechoslovak Christian Fellowship (Anglo-Československá křesťanská společnost), jejímž prvním cílem bylo získávat britskou veřejnost pro duchovní a politické osvobození československého lidu. Čestným předsedou společnosti byl od počátku prezident Beneš, čestným tajemníkem pak samotný Hník. Rovněž Sdružení vysokoškolských učitelů v zahraničí jej zvolilo svým jednatelem a byl jmenován členem kulturní rady v Londýně. 9. července 1942 mu udělila univerzita v Aberdeenu čestný doktorát - stalo se tak krátce poté, kdy čestný doktorát obdržel i prezident Beneš - a přední univerzitní kolej v Oxfordu Christ Church jej zvolila svým čestným členem. Zapomenout bychom neměli ani na třetí duchoven-

skou osobnost, která se zapojila do odboje za hranicemi protektorátu - dr. Evžena Rein-Rokose, který byl za své působení v řadách zahraniční armády na středním Východě, v Sýrii a u Tobruku opakovaně vyznamenán ministerstvem národní obrany. Samozřejmě, že v řadách zahraniční armády na Východě i Západě bojovali i laičtí členové naší církve. Za všechny necht' zazní alespoň dvě jména: první mimosovětský vyznamenaný „hrdina SSSR“, kapitán in memoriam Otakar Jaroš a divizní generál in memoriam Jaroslav Vedral-Sázavský, který se stal jediným našim generálem, jenž padl v boji (v pátek 6. října 1944, krátce po vstupu na československé území, najel generálův automobil nešťastnou náhodou na minu). Z odhadovaného počtu asi jednoho sta duchovních, kteří se rozličnými formami zapojili do domácího odboje, se Archivu pražské diecéze doposud podařilo na základě archivních pramenů, literatury a svědectví pamětníků zmapovat sedmatřicet případů po různých časových úseku vězňených duchovních. Sedm z nich: Rudolf Babula, Jaroslav Bendl, Václav Falta, Linhart Hodík, František Janků, Jan Parkán a Alois Tuháček zahynulo v koncentračních a vyhlazovacích táborech, věznicích či při tzv. pochodech smrti. K tomu havlíckobrodský duchovní Vojtěch Schück byl 5. května 1945 zastřelen jedním z hlídajících členů německých oddílů SS v tehdejším Německém Brodě. Pro názornost uvedme, že jen policejní věznicí pražského gestapa v Terezíně prošlo v letech 1940-1945 patnáct duchovních naší církve, přičemž holický farář Václav Falta v Malé pevnosti asi 9. května 1945 zahynul.

Martin Jindra
Pokračování příště

ZPRÁVY

Večer poezie

Dne 26. května od 18 h se ve společenské místnosti sboru Páně v České Skalici koná Večer poezie s Alenou Kordíkovou a Petrem Musilkem. Srdečně zveme.

(no)

Noc kostelů ve Vršovcích

V pátek 28. května se otevřou prostory kostelů a kaplí s poutavou nabídkou programů.

Husův sbor ve Vršovcích a divadlo MANA přispějí k této nabídce uvedením dvou představení. Od 18 hodin hrou Selmy Lagerlöfové, nositelky Nobelovy ceny za literaturu, Legenda o Veronice. Příběh o setkání Veroniky s Kristem na jeho cestě kříže přináší divadelní společnost Petrklíč. Od 20 hodin uvede divadlo Neklid světově proslulý text ruského dramatika Ivana Vytřpajeva vystavěný na půdorysu biblického Desatera. Příběh provází divák mikrokozmem otázek od nejprostších témat až po zásadní existenciální mementa lidského bytí. Ve 22 hodin začne varhanní recitál Adama Viktory a od 23 hodin duchovní meditace Noční vigilie.

(no)

Malování na chodníku

Jubilejní, 15. ročník Malování na chodníku s tématem Stavba chrámu se letos bude konat až 2. října.

Již teď se můžete těšit na tradiční setkání s biblickými příběhy, malováním křídami na chodník, krásnými dárky a odpoledním programem na pražském Petříně.

(jk)

Letní dětské tábory

*„Tábor Broučků“

Odbor duchovní péče o děti a mládež pražské diecéze srdečně zve na tento tradiční tábor ve dnech 14. – 21. srpna v rekreačním zařízení Hela ve Velké Úpě v Krkonoších. Mohou se zúčastnit celé rodiny s dětmi ze všech míst naší republiky. Letošním tématem jsou velikonoční příběhy.

Zájemci, hlase se co nejdříve na telefon: 321 722 944, mobil: 720 668 098, mail: krasava.machova@centrum.cz sestře farářce Krasavě Machové.

Kapacita je omezena. Obratem dostanete podrobné pokyny a informace

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

KAŽDÝ VE SVÉ ŘEČI

V den Letnic dostali učedníci dar Ducha svatého a každý začal mluvit jiným jazykem o velikých skutcích Božích, takže jim všichni lidé rozuměli (Skutky 2,1-13).

Asi poznáte, že následující slova znamenají pozdrav. Podaří se vám však určit všechny jazyky, ve kterých se takto lidé zdraví?

Buon giorno!

Good morning!

Buenos días!

Guten Tag!

Здравствуйте!

Bonjour!

(Řešení z minulého čísla: Vydávejte o mně svědectví.)

Jana Krajčírková

KŘESŤANSKÁ TURISTICKÁ AGENTURA MESITES
již dvanáctý rok nabízí ubytování
v apartmánech u moře v Chorvatsku
za skvělé ceny!
www.mesites.cz

Využitím našich služeb současně podpoříte
misijní práci manželů Dohnalových v Chorvatsku.
Objekty jsou ideální pro rodinnou, sborovou
dovolenou i dovolenou studentů a mládeže.
Objednávejte, dokud jsou ještě volné termíny!

kata.mesites@seznam.czinfo@mesites.cz

Skype: katadohnal

GSM +385915659536

o uvedené akci včetně přihlášky. Těšíme se s vámi na shledání.

Krasava Machová
*„Evangelium aneb Dobrá zpráva o Ježíši Kristu“

Tak zní téma letošního tábora v Borovnici u Vlašimi, který se koná ve dnech 4. – 25. července (tři týdny).

Přihlásit se či získat bližší informace je možné u Jany Krajčírkové, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz, tel. 732 252 465.

Cena tábora je 4 700 Kč, za každé další dítě ze stejné rodiny 500 Kč sleva.

Jana Krajčírková

Výstava Kámen ke kameni

Putovní výstava výtvarných děl "Kámen ke kameni a je tu chrám - místo k modlitbě", konaná u příležitosti jubilejního roku naší církve, se přesunula z Plzně do Husova sboru v Blansku (Rodkovského 7), kde ji můžete zhlédnout do 31. května, vždy v sobotu od 14 do 17 hodin.

Vladimíra Mráková

Nabídka automobilu

Přenechám duchovnímu nebo církevnímu pracovníkovi osobní auto Volkswagen Passat, rok výroby 1985, v dobrém jízdním stavu po opravě.

Oprava byla provedena měsíc před ukončením užívání. Úhrada za opravu 8000 Kč. Důvod přenechání: úraz, čímž jsem musel ukončit užívání.

Milan Krchňák,
emer. farář, 58301 Chotěboř, Trčků z Lípy 64, tel. 569 622 377.

Oprava

V recenzi P. Hýbla uveřejněné v čísle 19, "Husův sbor Olomouc-Hodolany" došlo k chybnému uvedení názvu olo-

mouckých sborů. Místo "...nesoucí jméno prvního patriarchy naší církve" má být uvedeno "...nesoucí jméno M. J. Husa". Děkujeme za pochopení.

(red)

Setkání v Náchodě

V neděli 23. května na Hod Boží svatodušní se koná od 14 h přátelské setkání v parku u Husova sboru v Náchodě. Na programu pobožnost a pak tradiční smažení vaječiny. Srdečně zve Zdeněk Kovalčík - který takto implantoval slezský zvyk do českého prostředí.

(zk)

Koncerty u sv. Mikuláše

* 24. 5. - 11 hodin

Benefiční koncert

Osteroy Janitsjar (Norsko)

* 24. 5. - 14 hodin

Benefiční koncert

Southern Nazarene Univer.

(USA)

* 24. 5. - 20 hodin

Bach, Orff, Gershwin

Prague Brass Ensemble

A. Bárta - varhany

* 25. 5. - 17 hodin

Bach, Händel, Dvořák

Y. Škvárová - mezzosoprán,

J. Kalfus - varhany

* 26. 5. - 17 hodin

Bach, Händel, Vivaldi

M. Lopuchovský - flétna,

J. Popelka - varhany

* 27. 5. - 17 hodin

Beethoven, Mozart

České smyčcové trio

* 28. 5. - 17 hodin

Bach, Schubert, Dvořák

J. Kšica - varhany,

T. Jindra - bas

* 28. 5. - 20 hodin

Mozart, Bach, Vivaldi

Prague String Orchestra,

V. Vlňa - hoboj,

A. Vondráčková - housle

* 29. 5. - 17 hodin

Bach, Schubert, Albinoni

J. Pokorná - varhany,

M. Kejmar - trubka

* 29. 5. - 20 hodin

Mozart, Bach, Vivaldi

Prague String Orchestra,

V. Vlňa - hoboj,

A. Vondráčková - housle

* 30. 5. - 14 hodin

Benefiční koncert

Nebraska Honour Choir (USA)

* 30. 5. - 17 hodin

Bach, Händel, Purcell

M. Pšenička - varhany,

Z. Šedivý - trubka,

J. Šedivý - trubka

* 30. 5. - 20 hodin

Bach, Vivaldi, Dvořák,

Beethoven

Vivaldi orchestra Praga,

V. Návrat - barokní housle,

Y. Škvárová - mezzosoprán

ZEKUMENY

TÝDEN MODLITEB ZA MÍR VE SVATÉ ZEMI SI KLADĚ ZA CÍL
DOSAZENÍ SPRÁVEDLIVÉHO MÍRU V PALESTINĚ

Světová rada církví (World Council of Churches, WCC) a hnutí Pax Christi International vyzývají věřící, aby se ve dnech 29. května až 4. června 2010 připojili k Týdnu modliteb za mír ve Svaté zemi (World Week for Peace in Palestine Israel). Informují o tom internetové stránky Res Claritatis.

Podle WCC je hlavním cílem akce vyprosit pro Palestinu spravedlivý mír. Církve a společenství, které se modlitební iniciativy chtějí zúčastnit, mají podle iniciátorů Týdne modliteb „vyslat politicky zodpovědným osobám, veřejnosti i svým vlastním členům jasný signál, jak naléhavá je potřeba dosažení míru, který by zabezpečil legitimní práva obou (izraelského i palestinského) národů“.

Aktivita v rámci Týdne modliteb za Svatou zemi mají být uspořádány kolem tří základních bodů: modliteb za církve, které žijí na okupovaných územích, a obzvláště za Jeruzalém, dále vzdělávacích akcí, informujících o potřebě míru a o faktorech, které jeho dosažení znesnadňují, a konečně přímého kontaktu s politicky, ekonomicky, církevně a mediálně činnými představiteli prostřednictvím ekumenických aktivit.

Poselství Týdne modliteb za mír ve Svaté zemi zní: „Sen jednoho národa nemůže být naplněn na úkor druhého. Je čas, aby Izraelci a Palestinci sdíleli spravedlivý mír. Je čas ukončit okupaci. Je čas nastolit rovná práva. Je čas uzdravit zraněné duše.“

www.ekumenickeny.cz

NOVÝ GENERÁLNÍ SEKRETÁŘ EEA UVEDL,

ŽE PRO EVROPSKOU CÍRKEV JE NEZBYTNÉ OBNOVENÍ

Nově ustanovený generální tajemník Evropské evangelikální aliance (EEA) řekl, že pro evropské tradiční církve je „obnovení“ nezbytné. Rev. Niek M. Tramper byl do svého nového úřadu jmenován na výroční konferenci EEA, která se konala v Turecku 22. dubna. Nahradił Gordona Showell-Rogerse, který odstoupil po 11 letech, aby se příští měsíc mohl ujmout úřadu zástupce mezinárodního ředitele Světové evangelikální aliance (World Evangelical Alliance -WEA). Rev. Tramper z Holandska řekl, že evropské církve čelí mnoha výzvám, včetně potřeby větší spolupráce mezi novými a tradičními formami církve, růstu muslimské populace a napětí mezi bohatými a chudými. „Církev a křesťanská hnutí se navzájem potřebují, aby mohly rozšiřovat království Boží,“ řekl Tramper. „Tradiční církve nemohou pokračovat bez obnovení. Hluboká teologie a misijní zápal se doplňují. Na místech s několika historickými církve má EEA obrovskou hodnotu proto, že usnadňuje opětovné zakládání sborů v zemích jako je Kosovo, Albánie nebo Turecko, nebo ve střední Asii.“

Jiří Unger, prezident EEU (zkráceno)

NA MEZINÁRODNÍM SEMINÁŘI V BRNĚ BYLA ZALOŽENA INICIATIVA

ŠKOLA•ČLOVĚK•HODNOTY

V úterý 20. dubna se na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně uskutečnil mezinárodní pracovní seminář s názvem „Skruté hodnoty v kultuře školy“. Téměř 50 účastníků z řad pedagogů, teologů a studentů se na něm zamýšlelo nad přítomností náboženské dimenze v kultuře školy. Téma otevřel Univ. Prof. Dr. Martin Jäggle, děkan Katolické teologické fakulty Vídeňské univerzity přednáškou „Náboženství jako výzva pro školy v Evropě?“. Další významný host Dr. Thomas A. Krobath, MAS z Církevní vysoké školy pedagogické ve Vídni představil strategii rozvoje školy, která vychází z klimatu a hodnot školy. V následující panelové diskusi a poté v diskusních skupinách hledali účastníci semináře odpovědi na otázky, jakým způsobem je náboženská dimenze přítomna v kultuře současné české školy a jaké jsou potřeby i možnosti dalšího rozvoje školy především ve vztahu k duchovním hodnotám. Výsledkem společného setkání bylo založení iniciativy s názvem Škola•Člověk•Hodnoty. Jejím cílem je otevřít veřejnou diskusi o těchto otázkách v naší zemi a poukázat na náboženskou dimenzi života jako na kvalitu, která je sama o sobě hodnotou pro konkrétní rozvoj demokratické školy stojící na humanistických základech a usilující o lidsky důstojné vzdělávání.

www.christnet.cz

30 % LETOŠNÍCH ŘÍMSKOKATOLICKÝCH NOVOKNĚŽÍ SE NENARODILO V USA

Ze 440 kněží, kteří budou letos ve Spojených státech vysvěceni, se jich 31 % narodilo mimo USA. Nejvíce je jich z Mexika. Mezi dalšími 18 zeměmi, z nichž budoucí kněží pocházejí, jsou dále nejpočetněji zastoupeny čtyři: Kolumbie, Filipíny, Vietnam a Polsko. Není to však nic nového. Tato situace trvá již deset let, kdy je každoročně svěceno 20-30 % kněží, kteří se narodili mimo USA. Většina tamějších povolání se zrodila ve zralejším věku. Více než 92 % kandidátů bylo před vstupem do semináře již někde zaměstnáno a jedna pětina jich měla ukončené univerzitní vzdělání. Průměrný věk novokněže ve Spojených státech je 37 let. Velká většina novokněží však pochází z početnějších rodin. Letos jich 55 % pochází z rodin se čtyřmi dětmi a 24 % z rodin s pěti a více dětmi. Jedna desetina letošních novokněží jsou konvertité a jen 80 % z nich má oba rodiče římskokatolického vyznání.

Radio Vaticana

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčírková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9